

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امت واحد و شریعت واحد!

(ترجمه)

رمضان، ماهی است که مملو از خیر و برکت بوده که بندگان مؤمن الله سبحانه و تعالی در این ماه، به درگاهش تقرب جسته و بین مردم ارتباط برقرار می‌گردد. رمضان ماه نزول رحمت، کسب پیروزی‌ها، بخشش گناهان، و رهایی از آتش جهنم می‌باشد.

یکی از معانی و پیام‌های این ماه ایمانی، ثابت ساختن امت اسلامی به عنوان امت واحد در اطراف و اکناف زمین بوده است. واحد بودن این امت در عرصه‌های گوناگون هویداست که نخستین آن انجام عبادت با کیفیت واحد در عین زمان بوده؛ یعنی امت اسلام در روی زمین همزمان در یک روز، روزه ماه رمضان را آغاز نموده و همین قسم در یک روز، همزمان دست از روزه می‌کشند، رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمودند:

«صُومُوا لِرُؤُوتِهِ وَ أَفْطِرُوا لِرُؤُوتِهِ فَإِنَّ غُمی عَلَیْكُمْ فَأَكْمِلُوا الْعَدَّةَ» (رواه مسلم)

ترجمه: هرگاه، هلال رمضان را دیدید، روزه بگیرید و هرگاه، هلال شوال را دیدید، افطار کنید و اگر آسمان، ابری بود (و هلال را ندیدید) سی روز را کامل نمایید.

در این حدیث، همه مسلمانان بدون در نظر داشت کدام تفاوت و تخصیصی مورد خطاب قرار گرفته اند. اگر احکام شریعت از جهت ادای عبادات کدام تخصیصی قرار داده، بر همین منوال کدام تفاوتی بین مسلمانان قرار نداده و نظر به دلیل شرعی، حکم تخصیص همه مسلمانان را بدون هیچ تفاوتی شامل می‌گردد؛ مانند: افطار برای مریض و مسافر و یا برای کسانی که عذر شرعی دارند:

﴿أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَ عَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامٍ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَ أَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ [بقره: 184]

ترجمه: (روزه در) چند روز معین و اندکی است و کسانی که از شما بیمار یا مسافر باشند (اگر افطار کردند و روزه نگرفتند به اندازه آن روزها) چند روز دیگری را روزه می‌دارند و بر کسانی که توانائی انجام آنرا ندارند، لازم است کفاره بدهند و آن خوراک مسکینی است و هرکه کار خیر را پذیرا شود، برای او بهتر است و روزه داشتن برای شما خوب است اگر (حقاتق و نکات عبادات را) بدانید.

خطاب مذکور در این آیه مبارکه، متوجه همه مسلمانان شرق و غرب بدون در نظر داشت کدام تفاوتی است. امر دومی، که واحد بودن امت اسلام را به تصویر می‌کشد، اینست که همه امت اسلامی، که در هر نقطه‌ای از زمین زندگی می‌کنند، پیرو یک عقیده، یک شریعت و یک نوع احکام بوده و به یک اصل واحد یعنی قرآن و سنت که وحی خفی است متکی هستند. الله سبحانه و تعالی فرموده است:

﴿وَ أَنْ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَ لَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ [انعام: 153]

ترجمه: و این راه (که من برای تان ترسیم و بیان کردم) راه مستقیم من است (و منتهی به سعادت هر دو جهان می‌گردد. پس) از آن پیروی کنید و از راه‌های (باطلی که شما را از آن نهی کرده‌ام) پیروی نکنید که شما را از راه الله (منحرف و) پراکنده می‌سازد. این‌ها چیزهایی است که الله شما را بدان توصیه می‌کند تا پرهیزگار شوید (و از مخالفت با آن‌ها بپرهیزید).

و رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمودند:

«تَرَكَتُ فِيكُمْ مَا لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُ إِنْ اعْتَصَمْتُمْ بِهِ كِتَابَ اللَّهِ»

ترجمه: در میان شما چیزی برجای گذاشتم که اگر بدان تمسک ورزید، هیچگاه گمراه نمی‌شوید و آن کتاب الله است.

و در روایتی چنین آمده:

«إِنِّي قَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ شَيْئَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُمَا: كِتَابَ اللَّهِ وَ سُنَّتِي وَ لَنْ يَتَفَرَّقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيْهِ الْحَوْضُ»

ترجمه: همانا من در میان شما دو چیز برجای گذاشتم که اگر بدان‌ها تمسک ورزید، هیچگاه گمراه نمی‌شوید (کتاب الله و سنت)، این دو از هم جدانشدنی هستند تا آنگاه که بر حوض نزد من حاضر شده و بر عمل شما گواهی دهند (قیامت).

اصل شرعی نزد تمام مسلمانان در اخذ احکام شرعی، واحد بوده و کدام اصل دیگری هم‌چو عقل، قوانین وضعی و یا قوانین تحریف شده گذشتگان اعتبار ندارد.

مسئله و امر سوم اینست که هدف اساسی مسلمانان کسب رضایت الله سبحانه و تعالی بوده و قلوب همه شان در پی آن می‌تپد و این دال بر واحد بودن این امت می‌باشد:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تَجْرَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ (10) تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ تَجْهَدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (11) يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ يُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ مَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّةٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (12) وَ آخِرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَ فَتْحٌ قَرِيبٌ وَ بَشِيرٌ الْمُؤْمِنِينَ (13) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَاغْتَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ كَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ﴾ [صف: 10-14]

ترجمه: ای مؤمنان! آیا شما را به بازرگانی و معامله‌ای رهنمود سازم که شما را از عذاب بسیار دردناک دوزخ رها سازد (و آن اینست که) به الله و رسولش ایمان می‌آورید و در راه الله با مال و جان تلاش و جهاد می‌کنید. اگر بدانید این برای شما (از هر چیز دیگری) بهتر است. (اگر این تجارت را انجام دهید الله) گناهان تان را می‌بخشد و شما را به باغ‌های بهشتی داخل می‌گرداند که از زیر (کاخ‌ها و درختان) آن جویبارها روان است و شما را در منازل و خانه‌های خوبی جای می‌دهد که در باغ‌های بهشت جاویدان ماندگار، واقع شده اند، پیروزی و رستگاری بزرگ همین است. (گذشته از این نعمت‌ها) نعمت دیگری دارید که پیروزی الله دادی و فتح نزدیکی است (که در پرتو آن مکه به دست شما می‌افتد) و به مؤمنان مژده بده (به چیزهای که قابل توصیف و بیان نیست و فراتر از آن است که با الفبای انسان‌ها به انسان‌ها شناساند). ای مؤمنان یاران (دین) الله باشید، همان‌گونه که عیسی پسر مریم به حواریون گفت: چه کسانی یاران من برای (بیابوری دین) الله خواهند بود؟ حواریون گفتند: ما جملگی یاران (دین) الله خواهیم بود. سپس گروهی از بنی اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کافر گشتند، ما کسانی را که ایمان آوردند، علیه دشمنان شان مدد کردیم و آنان پیروز شدند.

این همه معانی از عبادت شروع تا چگونگی انجام آن و اصولی که بر آن متکی بوده با هدف نهایی‌اش، همه و همه معانی امت واحد، تقوا و پایبندی به عهدش را به اثبات می‌رساند. در حقیقت، این خصوصیت را فقط در این امت طیب می‌توان یافت و بس، چنانکه در توصیف آن، رب‌اش چنین فرموده است:

﴿وَ إِنْ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ﴾ [مؤمنون: 52]

ترجمه: و این (پیامبران بزرگ که بدانان اشاره شد، همگی) امت یگانه‌ای بوده (و آئین واحد و برنامه یکتائی دارند) و من پروردگار همه شما هستم؛ پس تنها از من بهراسید (چرا که امت واحد، با برنامه واحد، باید از معبود واحد بترسد و خویشتن را از عذاب او به دور دارد).

و فرموده است:

﴿إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ﴾ [انبیاء: 92]

ترجمه: این (پیامبران بزرگ که بدانان اشاره شد، همگی) امت یگانه‌ای بوده (و آئین واحد و برنامه یکتائی دارند) و من پروردگار همه شما هستم؛ پس تنها مرا پرستش کنید (چرا که امت واحد، با برنامه واحد، باید رو به معبود واحد کند).
الله سبحانه و تعالی این امت را به درخت مبارکه تشبیه نموده که اصل و ریشه آن ثابت و فرع و شاخه‌های آن در آسمان است که هر وقت به خواست الله سبحانه و تعالی حاصل اش را کامل و بدون کم‌وکاست می‌دهد. الله سبحانه و فرموده است:

﴿الَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ﴾ [ابراهيم: 24]
ترجمه: بنگر که الله (سبحانه و تعالی) چگونه مثل می زند: سخن خوب به درخت خوبی می ماند که تنه آن (در زمین) استوار و شاخه هایش در فضا (پراکنده) باشد.

معانی امت واحد در تمام امور دینش ثابت بوده اعم از عقیده و احکام و در تمام مظاهر عملی آن و این خصوصیت فقط در این امت یافت می شود؛ زیرا یهود و نصاری در عقیده، عبادات و ارزش های شان متفرق و پراکنده هستند و بین شان هیچ ارتباطی یافت نمی شود. الله سبحانه و تعالی فرموده است:

﴿إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِبَعًا لُصَّتْ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ [انعام: 159]
ترجمه: بی گمان کسانی که آئین (یکتاپرستی راستین) خود را پراکنده می دارند (و آن را با عقائد منحرف و معتقدات باطل به هم می آمیزند) و دسته دسته و گروه گروه می شوند، تو به هیچ وجه از آنان نیستی و (حساب تو از آنان جدا و) سروکارشان با الله است و الله ایشان را از آنچه می کنند، با خبر می سازد (و سزای آنان را خواهد داد).
همچنان فرموده است:

﴿لَا يَفَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُرُبٍ بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَدِيدٍ تَحْسِبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾ [حشر: 14]

ترجمه: یهودیان هرگز با شما به صورت دسته جمعی جز در پس دژهای محکم و یا از پشت دیوارها نمی جنگند، عداوت و دشمنی در میان خودشان شدت دارد. تو ایشان را متحد می بینی؛ ولی پراکنده دل بوده و هماهنگ نمی باشند. این بدان خاطر است که آنان مردم بی شعور و نا آگاهی هستند.

یهود و نصاری عقیده شان متجانس و واحد نبوده و به مذاهب مختلف تقسیم می شوند که در بین شان اختلافات زیادی وجود داشته، حتی یک مذهب باز به چندین مذهب دیگر تقسیم می شود. بنابر این، ارتودکس، کاتولیک و پروتستانت هر یک به مذاهب مختلف و متناقض تقسیم شده و به عنوان مذاهب اصلی با یکدیگر در تناقض هستند، برخی از آنها می گویند که عیسی پسر الله و برخی هم قائل به الوهیت عیسی هستند.

در پایان می گوئیم: این امت در تمام امور دین خود واحد است! معبودش واحد، رسولش واحد، قرآن اش واحد و سنت نبی اش واحد بوده! قرآن اش به شکل متواتر بدور از هر نوع تحریف و دروغ بافی منقول شده، سنت نبی آن نیز منقول شده و همه اش حفاظت گردیده! این امر همچنان تا قام قیامت باقی خواهد ماند و این محرک بزرگی است. با این حال ما در این ماه مبارک، امت را به سوی وحدت دعوت نموده و برای یکپارچه ساختن اجزای متلاشی شده آن آنان را تحریک می کنیم تا این امت دولتی کاملاً واحد زیر پرچم واحد بسان گذشته اش از زمان تأسیس دولت اسلامی تا آخر عهدش گردد. بنابر این، از الله سبحانه و تعالی می طلبیم که در این ماه بزرگ، ماه تقویه کننده وحدت و عهد و پیمان بین تمام امت، که این امت را برای بار دوم تحت دولت واحد جمع کند، تا بار دیگر امت واحد گردد! آمین!

برگرفته از جریده رایه شماره 436

نویسنده: أحمد طیب بیت المقدس

مترجم: محمد مزمل